

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи

(назва факультету)

Кафедра педагогіки та методики початкової освіти

(назва кафедри)

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА НАВЧАННЯ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ (ЛІТЕРАТУРНЕ ЧИТАННЯ)

(вказати назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

обов'язкова

(вказати: обов'язкова/вибіркова)

Освітньо-професійна програма

Початкова освіта

(назва програми)

Спеціальність

013 Початкова освіта

(вказати: код, назва)

Галузь знань

01 Освіта / Педагогіка

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти

перший бакалаврський

(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

факультет педагогіки, психології та соціальної роботи

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання

українська

(вказати: на яких мовах читається дисципліна)

Розробники: Піц І.І. доцент кафедри педагогіки та методики початкової освіти, канд. пед. наук, доцент

(вказати авторів (викладач (ів)), їхні посади, наукові ступені, вчені звання)

Профайл викладача (-ів)

http://elemed.chnu.edu.ua/?page_id=11

Контактний тел.

0990271478

E-mail:

i.pits@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle

<https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=587>

Консультації

Очні консультації: вівторок 14.00-15.00

Онлайн-консультації: середа 14.00-15.00

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

«Теорія та методика навчання мовно-літературної освітньої галузі (літературне читання)» є складовою обов'язковою компонентою освітньо-професійної програми підготовки бакалавра.

2. Мета навчальної дисципліни: формування знань у здобувачів вищої освіти про сучасні наукові концепції, поняття, методи та технології навчання літературного читання учнів, забезпечення оволодіння майбутніми вчителями початкових класів практичними вміннями і навичками, необхідними для розвитку читацької компетентності у молодших школярів в умовах Нової української школи.

3. Пререквізити. «Загальні основи педагогіки та історія її розвитку», «Теорія та методика виховання», «Дидактика», «Психологія загальна та вікова», «Методика навчання мовно-літературної освітньої галузі (українська мова)».

4.

4.1. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими **компетентностями:**

Індекс у матриці ОПП	Програмні компетентності
ЗК 5	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми
ЗК 6	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
СК 1	Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами (усною та писемною формами), демонструвати навички нормативного літературного мовлення в різних сферах особистої й професійно-педагогічної комунікації
СК 3.1	<i>Мовно-літературна компетентність.</i> Здатність до застосування професійно профільованих лінгвістичних і літературознавчих знань, умінь та навичок, що становлять теоретичну основу мовно-літературної освітньої галузі та її окремих змістових ліній
СК 5	Здатність до проектування осередків навчання, виховання й розвитку здобувачів початкової освіти
СК 6	Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій
СК 7	Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної
СК 9	Здатність до різних видів оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти на засадах компетентнісного підходу

4.2. Результати навчання

Індекс у матриці ОПП	Результати навчання
ПР 1	Організувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти
ПР 4	Спілкуватися із професійних питань засобами державної та іноземної мов в усній та письмовій формах, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного й писемного мовлення молодших школярів
ПР 6	Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми

ПР 7	Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання
ПР 9	Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи
ПР 10	Використовувати в освітній практиці різні прийоми формувального, поточного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, прийоми диференційованого оцінювання дітей з особливими освітніми потребами
ПР 12	Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин					Вид підсумкового контролю	
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота		індивідуальні заняття
Денна	2	4	3	90	30		30		30		екзамен
Заочна	2	4	3	90	12				78		екзамен

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	се м	інд	с.р.		л	п	ла б	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Теоретичні засади розвитку читацької компетентності у молодших школярів Нової української школи												
<i>Тема 1.</i> Теоретико-методичні засади методики навчання літературного читання	6	2	-	2	-	2	6	1	-	-	-	5	
<i>Тема 2.</i> Читання як передумова успішного життєвого поступу особистості молодшого школяра і як навчальний предмет	6	2	-	2	-	2	6	-	-	-	-	6	
<i>Тема 3.</i> Види, способи, якості повноцінного читання	6	2	-	2	-	2	6	1	-	-	-	5	

та їх взаємозумовленість												
Тема 4. Оновлення змісту літературного читання у контексті компетентнісного підходу	6	2	-	2	-	2	6	1	-	-	-	5
Тема 5. Літературознавча пропедевтика на уроках літературного читання у сучасній початковій школі	6	2	-	2	-	2	6	-	-	-	-	6
Разом за ЗМ1	30	10	-	10	-	10	30	3	-	-	-	27
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Методика класного і позакласного читання											
Тема 6. Вимоги до уроків літературного читання та особливості їх проведення у початковій школі	6	2	-	2	-	2	6	1	-	-	-	5
Тема 7. Основні етапи роботи над художнім твором на уроках літературного читання	6	2	-	2	-	2	6	1	-	-	-	5
Тема 8. Методика роботи над творами різних жанрів	6	2	-	2	-	2	6	1	-	-	-	5
Тема 9. Методика роботи з формування у молодших школярів умінь створювати власні висловлювання на уроках літературного читання	6	2	-	2	-	2	6	1	-	-	-	5
Тема 10. Інтеграція медіа текстів у роботу з художніми творами на уроках літературного читання	6	2	-	2	-	2	6	-	-	-	-	6
Тема 11. Система міжпредметних завдань на уроках літературного читання	6	2	-	2	-	2	6	1	-	-	-	5
Тема 12. Розвиток критичного мислення на уроках літературного читання у процесі роботи над художнім твором	6	2	-	2	-	2	6	1	-	-	-	5
Тема 13. Особливості організації	6	2	-	2	-	2	6	1	-	-	-	5

позакласного читання у початковій школі												
Тема 14. Бібліотека як основний ресурс для розвитку читацької компетентності молодших школярів	6	2	-	2	-	2	6	1	-	-	-	5
Тема 15. Діагностика рівня сформованості навички читання в учнів початкової школи	6	2	-	2	-	2	6	1	-	-	-	5
Разом за ЗМ 2	60	20	-	20	-	20	60	9	-	-	-	51
Усього годин	90	30	-	30	-	30	90	12	-	-	-	78

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми
1.	Теоретико-методичні підходи до методики навчання молодших школярів теорії літератури <ul style="list-style-type: none"> ➤ поповніть «Методичну скриньку» висловами видатних педагогів та вчених про роль книги і читання у становленні особистості; ➤ законспекуйте обсяг знань та умінь учнів початкових класів на кінець кожного циклу навчання; ➤ запропонувати презентацію-рекламу дитячої книги.
2.	Читання як вид мовленнєвої діяльності <ul style="list-style-type: none"> ➤ створіть модель сучасного компетентного читача
3.	Якості навички повноцінного читання та шляхи їх формування <ul style="list-style-type: none"> ➤ розробіть методичні рекомендації для попередження типових помилок під час читання, ➤ змодельуйте систему вправ для перевірки свідомості мовчазного читання, вироблення темпу читання, удосконалення правильності читання; ➤ створіть партитуру виразного читання поетичного твору, ➤ продекламуйте вірш та уривок художнього твору за програмою початкової школи (клас та твір за вибором).
6.	Варіативність уроків літературного читання та особливості їх проведення <ul style="list-style-type: none"> ➤ складіть алгоритм (послідовності дій) підготовки вчителя до уроку ознайомлення з новим твором, ➤ складіть порівняльну таблицю «Типи уроків класного читання» (вказіть на їх структурні елементи), ➤ визначте триєдину мету до уроку літературного читання (тема і тип уроку за вибором студента).
7.	Основні етапи роботи над художнім твором на уроках літературного читання <ul style="list-style-type: none"> ➤ підберіть до «Методичної скриньки» наочний матеріал до художнього твору (за вибором студента)
8.	Особливості роботи над творами різних жанрів <ul style="list-style-type: none"> ➤ складіть словник термінів та понять до теми; ➤ розробіть фрагмент уроку вивчення нового твору (вірш та клас за вибором студента); ➤ підготуйте цікаві завдання, питання для підсумкової бесіди до байки, з метою глибшого розуміння її моралі; ➤ поповніть «Методичну скриньку». Виготовте малюнковий план до казки (за вибором студента) і опишіть методику роботи з ним

9.	<i>Творча робота учнів на уроках літературного читання</i> <ul style="list-style-type: none"> ➤ змоделуйте фрагмент уроку роботи над змістом твору з використанням вправ на формування в учнів: 1) умінь створювати власне висловлювання; 2) умінь усно переказувати тексти з урахуванням виду переказу; ➤ складіть план-конспект уроку читання (тема та тип уроку за вибором студента), з включенням ряду вправ, що сприяли б розвитку творчості учнів
10.	<i>Медіаграмотність у структурі уроку літературного читання</i> <ul style="list-style-type: none"> ➤ створіть комікс на основі будь-якого літературного твору; ➤ створіть театральну афішу шкільної вистави; ➤ створіть трейлер до улюбленої книги; ➤ запропонуйте віртуальну екскурсію улюбленою книгою; ➤ запропонуйте віртуальний тур життям і творчістю улюбленого письменника (поета)
11.	<i>Міжпредметні завдання на уроках літературного читання як ресурс упровадження компетентнісного підходу</i> <ul style="list-style-type: none"> ➤ запропонуйте ряд міжпредметних завдань з моделювання для роботи над творами різних жанрів; ➤ розробіть систему міжпредметних завдань для роботи над художніми творами для учнів 2-х, 3-х, 4-х класів
12.	<i>Інноваційні технології навчання читання у практиці сучасної початкової школи</i> <ul style="list-style-type: none"> ➤ змоделуйте урок літературного читання з використанням системи методів розвитку критичного мислення
13.	<i>Позакласне читання як засіб літературного розвитку молодших школярів</i> <ul style="list-style-type: none"> ➤ доберіть проблемні ситуації, рольові ігри з метою популяризації дитячих книг; ➤ проаналізуйте дитячі книги за власно складеною схемою (клас за вибором), ➤ підготуйте анкети для молодших школярів (по класам), спрямовані на вивчення рівня їх читацької самостійності, ➤ складіть конспект заняття з позакласного читання (тема і клас за власним вибором).
14.	<i>Форми позакласної роботи з літературного читання в початковій школі</i> <ul style="list-style-type: none"> ➤ запропонуйте концепцію локального класного бук кросингу; ➤ запропонуйте список книг для створення домашньої бібліотеки; ➤ запропонуйте систему роботи співпраці вчителя з батьками учнів задля розвитку дитини як самостійного читача з урахуванням усіх етапів такої роботи; ➤ змоделуйте список порад батькам з метою залучення їх дітей до читання

6. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

Комплексний контроль знань студентів з курсу «Теорія та методика навчання мовно-літературної освітньої галузі (літературне читання)» здійснюється на основі результатів проведення поточного, модульного та підсумкового контролю знань (залік).

Основними формами поточного контролю є такі види робіт:

- 1) виконання тестових завдань з метою перевірки рівня засвоєння теоретичного матеріалу за навчальними темами;
- 2) моделювання фрагментів уроку;
- 3) виконання студентами самостійних дослідницьких завдань;
- 4) виконання модульної контрольної роботи (тестування та розв'язання навчально-професійних задач);
- 5) виконання підсумкової контрольної роботи (тестування та розробка фрагментів уроків початкової школи за різними навчальними технологіями);
- 6) опрацювання дидактико-методичної літератури;
- 7) виконання індивідуальних науково-дослідних завдань (розробка та захист проєктів).

Формами підсумкового контролю є залік.

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни «Індивідуальні стратегії навчання молодших школярів» є:

- контрольні роботи;
- стандартизовані тести;
- проекти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.);
- реферати;
- есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- контрольні роботи;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Результати навчання з навчальної дисципліни «Теорія та методика навчання мовно-літературної освітньої галузі (літературне читання)» оцінюються за 100-бальною шкалою (від 1 до 100) з переведенням в оцінку за традиційною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Шкала переведення балів подана нижче в таблиці.

Підсумковий бал з навчальної дисципліни є сумою балів, одержаних за поточний, проміжний та підсумковий контроль.

Проміжний контроль з курсу як за умов навчання *fact to face, так і за умов дистанційного навчання*, може проводитися у формах модульної контрольної роботи, комп'ютерного тестування, виконання індивідуального науково-дослідного завдання.

Модульні контрольні роботи проводяться:

- у письмовій тестовій формі (або у формі комп'ютерного тестування);
- у формі письмових відповідей на теоретичні питання.

Проміжний контроль ЗМ1 та ЗМ2 може проводитися також у формі виконання індивідуальних науково-дослідних завдань.

До проміжного контролю допускаються всі студенти.

Проміжний контроль проводиться за розкладом, затвердженим деканом факультету.

Результати проміжного контролю фіксуються у відповідній графі відомості рубіжного контролю знань.

Оцінка з проміжного контролю не перескладається. У випадку відсутності студента на проміжному контролі з поважної причини, підтвердженої документально, складається додатковий розклад.

Оцінювання за тему здійснюється за 5-бальною шкалою (ціна одного 0,5 бала). При оцінюванні студента за тему враховується виконання ним самостійної роботи з даної теми.

При визначенні кількості балів за тему викладач керується такими критеріями:

5 балів виставляється студентові, який вільно володіє матеріалом із теми; чітко, грамотно, логічно, повно і послідовно висвітлює питання, розкриває сутність і аналізує його зміст, демонструє знання не лише лекційного матеріалу, але й результати самостійного опрацювання основної й додаткової літератури, вміння висвітлювати власні міркування та робити висновки. Знання, вміння й навички студента повністю відповідають вимогам програми.

4 бали ставиться, якщо при вивченні теми показано розуміння практичних завдань, наявні окремі несуттєві помилки у відповідях студента. Студент володіє визначеним програмою навчальним матеріалом; розв'язує завдання, передбачені програмою з частковим поясненням; частково аргументує теоретичний матеріал і розв'язування завдань.

3 бали студент отримує, якщо ілюструє означення основних понять та формулювання правил власними прикладами; самостійно розв'язує завдання обов'язкового рівня з достатнім поясненням. При оцінюванні контрольної роботи 3 бали ставиться при суттєвих недоліках у

теоретичній і практичній частинах роботи, за відсутності прикладів і достатньої аргументованості відповідей, якщо в контрольній роботі немає чіткості викладу матеріалу.

2 бали ставиться у тому разі, коли студент має фрагментарні знання у незначному обсязі, засвоїв меншу частину навчального матеріалу; за відсутності сформованих умінь та навичок; під час відповіді допускається суттєвих помилок; контрольна робота за багатьма параметрами не відповідає вимогам щодо її рівня виконання чи оформлення, студент не володіє фактичним матеріалом і має низький рівень теоретичної підготовки, переважна більшість завдань виконана неправильно.

1 бал ставиться в тому разі, коли студент за допомогою викладача розпізнає окремі об'єкти, явища і факти навчального матеріалу; під час відповіді припускається суттєвих помилок.

Самостійна робота студентів, як правило, включає опрацювання відповідних методологічних та методичних джерел, лінгводидактичної літератури з питань методики мовно-літературної освітньої галузі (літературне читання). Ефективність самостійної роботи студента виявляється на семінарських заняттях і відображається у загальній оцінці за тему.

Індивідуальна робота студентів полягає у написанні реферату на одну із запропонованих тем, а також у виконанні системи вправ із кількох визначених тем. За виконання всіх індивідуальних завдань одного модуля студент може отримати 10 балів (ціна одного бала 0,5).

Звіт про виконання ІНДЗ подається у вигляді скріпленого (зшитого) зошита (реферату) з титульною сторінкою стандартного зразка і внутрішнім наповненням із зазначенням усіх пропозицій змісту завдання (за об'ємом до 19 аркушів).

При визначенні кількості балів за ІНДЗ викладач керується такими критеріями:

10 балів (максимальна кількість) виставляється в тому випадку, якщо студент підготував реферат, що повністю розкриває зміст запропонованої йому теми, правильно оформив літературу, висловив та обґрунтував власне бачення проблеми. Вміло застосовує вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності, здатен самостійно вивчити матеріал, самостійно знаходить інформацію. Розв'язуючи практичні завдання із теми, студент усе виконав правильно, зробив аргументовані висновки.

Кількість балів зменшується відповідно до відсотка якості виконання завдань.

Підсумковий семестровий контроль з курсу проводиться згідно з розкладом заліково-екзаменаційної сесії, затвердженим деканом факультету.

Підсумковий контроль з курсу «Теорія та методика навчання мовно-літературної освітньої галузі (літературне читання)» здійснюється у формі семестрового екзамену. Максимальна кількість балів, що може бути отримана студентом – 40.

Форма проведення семестрового екзамену з даного курсу – тестування.

Тестові завдання складаються з трьох рівнів завдань: перший рівень – завдання 1 – 20; другий рівень – завдання 21 – 25; третій рівень – завдання 26. Завдання 1 – 20 містять по чотири варіанти відповідей, серед яких потрібно обрати лише одну правильну. Кожна правильна відповідь оцінюється 1 балом. Максимальна кількість балів на даному рівні – 20.

Завдання 21 – 25 на встановлення відповідності. Необхідно поєднати по чотири пари в кожному завданні. Завдання оцінюються 2 балами (кожна правильно встановлена пара 0,5 бала). Максимальна кількість балів на даному рівні – 10.

Завдання 26 передбачає виконання практичної вправи (моделювання уроку літературного читання). Виконання такого завдання оцінюється від 0 до 10 балів. Максимальна кількість балів на даному рівні – 10.

Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може одержати за екзаменаційну роботу з даної навчальної дисципліни – 40 балів. Якщо отриманий результат є числом у вигляді десяткового дробу, то він коректується методом математичного округлення до найближчого цілого.

Система поточного, та підсумкового контролю з навчальної дисципліни включає: за перший змістовий модуль (ЗМ1) – 20 балів, за другий змістовий модуль (ЗМ2) – 40 балів, за іспит – комплексний підсумковий модуль (КПМ) – 40 балів. Всього за курс наявна можливість

опанувати 100 балів. У цьому процесі основний акцент ставиться на доповіді (5 балів), творчих та індивідуально-дослідних завданнях (5 балів), виступах (3 бали).

Розрахунок підсумкової оцінки за дисципліну здійснюється таким чином: ПО (100 б.) = 3М1 (20 б.) + 3М2 (40 б.) + КПМ (40 б.).

Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання максимальною за виконану роботу з даної навчальної дисципліни є кількість балів – 40. Якщо отриманий результат є числом у вигляді десяткового дробу, то він коректується методом математичного округлення до найближчого цілого. Набрана кількість балів помножить на коефіцієнт 2,5, тим самим здобута рейтингова оцінка переводиться у 100-бальну систему.

7. Форми поточного, підсумкового контролю та розподіл балів

Форми поточного контролю на семінарських заняттях	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Підсумковий контроль (іспит)
	к-сть балів за одиницю	к-сть балів всього	к-сть балів за одиницю	к-сть балів всього	к-сть балів всього
- доповідь	5	20	5	40	40
- виступ (усне індивідуальне опитування), письмове індивідуальне опитування	3		3		
- доповнення	0,5		0,5		
- тести, термінологічний диктант	2		2		
- творчі, індивідуально-дослідні завдання	5		5		
Виконання завдань іспиту					

Розподіл балів за змістовими модулями

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)															Кількість балів (екзамен)	Заг. к-ть балів
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2											
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	40	100
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4		

7. Рекомендована література

Основна

1. Акопян А., Колосовська О. Завдання на перевірку прочитаного під час застосування методичної системи «Щоденні 5». *Початкова школа*. 2019. № 11. С. 14-16.
2. Білявська Т. М. Методика навчання літературного читання: Навчально-методичний посібник. Миколаїв: СПД Румянцева, 2017. 109с.
3. Вашуленко О. Читацька компетентність молодшого школяра: теоретичний аспект. *Початкова школа*. 2011. № 1. С. 48-50
4. Вашуленко О. В. Формування у молодших школярів умінь створювати власні висловлювання на уроках літературного читання: методичні рекомендації. Київ: Педагогічна думка, 2020. 71 с.
5. Волошина Г.П., Роечко Л.М. Типи та особливості уроків української мови і літературного читання у початкових класах. Умань, 2013. 204 с.
6. Інструментарій оцінювання результатів компетентісно орієнтованого навчання молодших школярів: *методичний посібник*. Київ: КОНВІ ПРІНТ, 2020. 72 с.
7. Карнаухова Т. Урок позакласного читання в 1 циклі навчання. *Початкова школа*. – 2020. № 2. С. 21-24.

8. Качак Т. Б. Методика навчання літературного читання як компонент інтегрованого курсу «Дитяча література та методика навчання літературного читання»: *Курс лекцій*. Івано-Франківськ, 2018. 172 с.
9. Качак Т. Дитяча література та методика навчання літературного читання. Методичні рекомендації. Івано-Франківськ. 2020. 62 с.
10. Качак Т. Літературна освіта молодших школярів. Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2016. 44 с.
11. Коваль Г. П., Іванова Л. І., Суржик Т. Б. Методика читання: Навчальний посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2012. 280 с.
12. Котик Т.М. Методика літературної освіти молодших школярів : Опорні конспекти лекцій для студентів заочної форми навчання спеціальності «Початкова освіта». - Івано-Франківськ, 2014. 73 с.
13. Марко В. П. Аналіз художнього твору: *навч. посібник*. Київ: Академвидав, 2013. 280с.
14. Методика навчання літературного читання : Навчально-методичний посібник. Миколаїв: СПД Румянцева, 2017. 109 с.
15. Методика навчання літературного читання: навчальний посібник. Умань: ВПЦ «Візаві», 2017. 133с.
16. Наумчук М. М. Сучасний урок української мови в початковій школі (методика і технологія навчання). Тернопіль: Астон, 2002. 352с.
17. Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Українська мова» у 1-2 класах закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу: *навчально-методичний посібник*. К.: Видавничий дім «Освіта», 2019. 192 с.
18. Нова українська школа: методика формування умінь з медіаграмотності на заняттях з предметів мовно-літературної галузі в початковій школі. *Навчально-методичний посібник* / За редакцією О. В. Волошенюк, В. Ф. Іванова. Київ: Академія української преси, Центр вільної преси, 2020 58 с.
19. Нова українська школа: поради для вчителя / за заг. ред. Н.М.Бібік. Київ: Літера ЛТД, 2018. 160с.
20. Онопрієнко О. В. Інструментарій оцінювання результатів компетентісно орієнтованого навчання молодших школярів: методичний посібник. Київ: КОНВІ ПРІНТ, 2020. 72 с.
21. Піц І.І., Романюк С.З. Практикум з методики навчання літературного читання: *навчально-методичний посібник*. Чернівці Вижниця: Черемош. 2017. 154с.
22. Пометун О. І. Нова українська школа: розвиток критичного мислення учнів початкової школи: навчально-методичний посібник. Київ: Видавничий дім «Освіта», 2020. 192 с.
23. Початкова школа: виховання на цінностях. Частина І. Національно-патріотичне виховання на уроках літературного читання: методичний посібник / упорядники: Л.Ткаченко, О.Романюк, А.Ткаченко. Біла Церква, 2017. 183 с.
24. Початкова школа: виховання на цінностях: збірник виховних справ / упорядники: Л.П.Ткаченко, А.О.Ткаченко, О.В.Романюк. Біла Церква. КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти», 2017. 88 с.
25. Романюк С., Богданець-Білокаленко Н. Особливості методики класного читання. Рідна мова. Освітній кварталник Українського вчительського товариства у Польщі. № 26. м. Валч, Польща, 2016. С. 29-36.
26. Савченко О. Я. Система міжпредметних завдань на уроках літературного читання: *методичний посібник*: Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2020. 104 с.
27. Савченко О.Я. Методика читання у початкових класах : *посіб. для вчителя*. Київ: Освіта, 2007. 334 с.
28. Скорина Л. Аналіз художнього твору: Навчальний посібник для студентів гуманітарних спеціальностей (філологія, літературна творчість, журналістика). Тернопіль: Навчальна книга: Богдан, 2013. 424 с.
29. Старагіна І. П., Терещенко В. М., Панченков А. О. Нова українська школа: розвиток читацької компетентності в учнів початкової школи в системі інтегрованого навчання: *навчально-методичний посібник*. Харків: Соняшник, 2020. 176 с., іл.
30. Ткачук Г. Читання-розгляд як системний метод формування культури читацької діяльності учня. *Початкова школа*. 2015. №9. С.7-10.
31. Ткачук Г. П. Робота з дитячою книжкою на уроках позакласного читання: *Посібник для вчителя*. Кам'янець-Подільський: Абетка, 2000. 120 с.
32. Трунова В. Методика позакласного читання в основний період. Початкова школа. 2012. №7. С.51-57.
33. Трунова В. Методика позакласного читання в підготовчий і початковий періоди. Початкова школа. 2011. № 10. С.20-23.

34. Шевченко С. Пояснювальне читання як головний метод педагогіки початкової школи. Початкова школа. 2014. №3. С.40-42.

Допоміжна

1. Алакоз О. Навчання школярів швидкісного читання. *Початкова школа*. 2011. №6. С.12-15.
2. Антонова О. Навчально-методичний посібник «Нова українська школа: використання інформаційно-комунікаційних технологій у 1-2 класах закладів загальної середньої освіти». Київ: Генеза, 2019. 96с.
3. Антошук Є. Чи варто швидко читати у початкових класах, або Секрети швидкого читання. *Початкова освіта*. 2016. №11. С.14-17.
4. Барабашко В. Використання віршованих пам'яток на уроках письма та читання. *Початкова школа*. 2011. №6. С. 52-53.
5. Барнич О.В. Методика використання креативного потенціалу художньої спадщини українських педагогів на уроках літературного читання : Методичний посібник. – Чернігів : Чернігівський національний університет імені Т.Г. Шевченка, 2015. 80 с.
6. Біденко В. В. Аналіз тексту твору на основі його багаторазового перечитування. Рідна школа. 2014. №12. С.39-40.
7. Вашуленко М.С. Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Українська мова» у 1-2 класах закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу: навч.-метод.посіб. Київ: Видавничий дім «Освіта», 2019. 192с
8. Вашуленко О. Емоційно-ціннісна складова у структурі читацької компетентності молодшого школяра. *Початкова школа*. 2013. № 1. С.13-18.
9. Вашуленко О.В. Формування у молодших школярів умінь створювати власні висловлювання на уроках літературного читання / [Електронне видання]: методичні рекомендації. Київ: Педагогічна думка, 2020. 71 с.
10. Ветчинкіна О. Використання різноманітних джерел інформації – один із напрямів формування компетентності молодших школярів. *Початкова школа*. 2012. №3. С.52-53.
11. Геруля Г. Літературознавча компетентність – основа літературного розвитку школярів. *Початкова школа*. 2011. №3. С.7-10.
12. Геруля Г. Шляхи літературного розвитку молодших школярів. *Початкова школа*. 2018. №5. С.48-50.
13. Гнатенко К. І. Методика роботи над характеристикою образу-персонажа в курсі літературного читання в початковій школі : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Харківський нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди ; Тернопільський нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка. Хавків, 2019. 235 с.
14. Гра по-новому, навчання по-іншому. *Методичний посібник / Упорядник О.Рома. The LEGO Foundation*, 2018. 44 с.
15. Григорчук А., Протопопова М. Проектна діяльність учнів на уроках читання. *Початкова школа*. 2015. №1. С.14-17.
16. Грищенко Л., Шереметьєва Н. Від чого залежить техніка читання. *Початкова освіта*. 2006. №6. С.10-11.
17. Джежелей О. Диференційований підхід до формування навички читання. *Початкова освіта*. 2012. № 10. С. 3.
18. Ємець А. Проблеми вивчення сучасної дитячої літератури. *Початкова школа*. 2011. №6. С. 35-38.
19. Жаркова І. Календарне планування (відповідно до Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко). 2 клас (II семестр). Тернопіль: Підручники і посібники, 2019. 80 с.
20. Загуляєва Є. Вивчення літератури рідного краю на уроках читання. *Початкова школа*. 2006. №12. С.54-57.
21. Зенько А. Методи розвитку критичного мислення на уроках читання. Мій досвід. *Початкове навчання*. 2018. №1.
22. Іванчук М. Інтегрований урок як специфічна форма організації навчання. Початкова школа. 2004. № 5. С. 10-13.
23. Ігнатенко Н. Особливості розуміння навчальних текстів молодшими школярами. *Світло*. 2012. №12. С.39-42.
24. Калініна Е. Підготовка до проведення лялькових вистав силами молодших школярів. *Початкова школа*. 2013. №6. С.59-61.
25. Кانیщенко А. П. Система роботи над розумінням тексту у початковій школі. – Тернопіль: Навчальна книга. Богдан, 2015. 96с.

26. Канищенко А.П. Лекційно-практичний курс з дисципліни «Методика навчання української мови в початковій школі». Книга 2. (розділи «Методика навчання 45 грамоти», «Методика літературного читання»). Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2016. 256 с.
27. Карнаух Т. Впровадження інтерактивних методів навчання на уроках читання. *Початкова школа*. 2005. №11. С.5-8.
28. Качак Т., Круль Л. Література для дітей і дитяче читання в Новій українській школі. *Гірська школа українських Карпат*. 2018. № 18. С. 165-170.
29. Качак Т.Б. Література для дітей і дитяче читання у контексті сучасної літературної освіти: *збірник науково-методичних статей*. Івано-Франківськ: Тіповіт, 2013. 132 с.
30. Кірик М. Нова українська школа: організація діяльності учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти: навч.-метод.посіб. Львів: Світ, 2019.136 с.
31. Колесник Л. Інтерактивні методи навчання на уроках читання. *Початкова школа*. 2014. №1. С.22-25.
32. Котик Т.М. Нова українська школа: теорія і практика формування емоційного інтелекту в учнів початкової школи: *навчально-методичний посібник*. Тернопіль: Астон, 2020. 192 с.
33. Куріпта В. І. Ефективні методи і прийоми удосконалення навички читання. *Початкове навчання і виховання*. 2015. №20–30. С.38-48.
34. Матвійчук В. О. Розвиток творчого мислення й уяви у молодших школярів під час аналізу й інтерпретації художніх творів на уроках літературного читання : кваліфікаційна робота студентки психолого-педагогічного факультету групи ПНП-м-15 / В. О. Матвійчук ; наук. керівник - І. А. Кравцова. – Кривий Ріг, 2020. – 92 с.
35. Медіаграмотність у початковій школі: посібник для вчителя / Волощенко та ін.; за ред.. Волощенко О.В., Іванова В.Ф. Київ: ЦВП, АУП, 2018. 234 с.
36. Науменко В.О. Урок читання в початкових класах. *Початкова освіта*. 2009. №3. С.3- 5.
37. Нова українська школа: організація діяльності учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти: навчально-методичний посібник. Львів: Світ. 2019. 136 с.
38. Нова українська школа: освітній простір учня початкової школи: навчально-методичний посібник / Цимбалару А.Д. К: Видавничий дім «Освіта», 2020. 160 с.
39. Нова українська школа: poradnik vohovatelyu grupy prodovzhenogo dnia u zakladaх загальної середньої освіти: навч.-метод.посібн./ Дмитрів Г.І. Львів: Світ, 2019. 224 с.
40. Нова українська школа: poradnik dlya vchytelya / za zag. red. H. M. Bibik. Київ: Літера ЛТД, 2019. 208 с.
41. Нова українська школа: розвиток критичного мислення в учнів початкової школи: *навчально-методичний посібник*. К: Видавничий дім «Освіта», 2020. 192 с.
42. Організація освітнього процесу в початковій школі: Методичні рекомендації. Орієнтовні календарно-тематичні плани. 3 клас. Харків: Вид-во «Ранок», 2020. 144 с.
43. Пархоменко Н. Метод проектів на уроках читання. *Початкова освіта*. 2016. №40. С.11-12.
44. Піц І., Балицька О. Особливості використання методу проектів у сучасній школі. *Науковий вісник Чернівецького національного університету : зб. наук. праць*. Чернівці, 2009. Вип. 472 : Педагогіка та психологія. С. 181-187.
45. Піц І.І. Використання програмних педагогічних засобів на уроках української мови та літературного читання у початковій школі. Розвиток системи неперервної освіти в контексті суспільних трансформацій ХХІ століття: колект. Монографія / за ред. М.Г. Іванчук М.Г. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2016. 400 с. С. 278-292.
46. Піц І. Особливості використання інтерактивних методів навчання на уроках читання. Педагогіка вищої та середньої школи. Збірник наукових праць. Вип.28. Кривий Ріг: КДПУ, 2010. С.181-186.
47. Піц І. Особливості використання ігор на уроках читання у початковій школі. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми дошкільної та початкової освіти» (2011 р.). Херсон. 2011. 4-5 травня. С.148-149.
48. Пономарьова К.І. Формування комунікативної компетентності молодших школярів у процесі навчання української мови: посібник. Київ, 2019. 131с.
49. Початкова освіта: Методичні рекомендації в освітньому процесі Типової освітньої програми для 2 класів закладів загальної середньої освіти; типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти (під кер. О.Я.Савченко); методичні коментарі провідних науковців Інституту педагогіки НАПН України щодо впровадження ідей Нової української школи в початковій освіті; орієнтири для календарно-тематичного планування (2 клас НУШ). Київ: Опіон, 2019. 192с.
50. Практикум з методики навчання української мови в загальноосвітніх закладах : модульний курс : посібник для студентів. К.: Ленвіт, 2011. 366 с.

51. Проворотов О. Дитяча періодика України як засіб розвитку мовленнєвої творчості школярів. *Початкова школа*. 2017. №6. С.55-59.
52. Савченко О. Етапи опрацювання художніх творів на уроках читання. *Початкова школа*. 2005. №9. С.22-27.
53. Стадник Л. Формування і розвиток мотивації на уроках читання. *Початкова школа*. 2014. №1. С.19-22.
54. Типові освітні програми для закл. загальної середньої освіти: 1-2 та 3-4 класи. Київ: видавництво «Світоч», 2019. 336с.
55. Ткачук Г. Уроки літературного читання за творами Лесі Українки як засіб формування читацької самостійності. *Початкова школа*. 2011. №2. С.20-25.
56. Ткачук Г. Читання-розгляд як системний метод формування культури читацької діяльності учня. *Початкова школа*. 2013. №9. С.7-10.
57. Фенцик О. Повноцінне сприйняття молодшими школярами художніх творів на уроках літературного читання. *Початкова школа*. 2011. №11. С.9-15.
58. Фідкевич О.Л. Навчально-методичний посібник «Нова українська школа: теорія і практика формування оцінювання у 1-2 класах закладів загальної середньої освіти». Київ: Генеза, 2019. 64с.
59. Формувальне оцінювання в освітньому процесі початкової школи : *навчально-методичний посібник*. Видання 2-е, перероблене та доповнене / автори-укладачі : Н. Б. Ларіонова, Н. М. Стрельцова. Харків : Друкарня Мадрид, 2020. 83 с.
60. Хрестоматія сучасної української дитячої літератури для читання в 1, 2 класах / укладач Стус Т.В. Львів : Видавництво Старого Лева, 2017. 160 с.
61. Хрестоматія сучасної української дитячої літератури для читання в 3, 4 класах / укладач Стус Т. В. Львів : Видавництво Старого Лева, 2016. 192 с.
62. Цимбалюк Л. Проблеми ведення літературознавчої пропедевтики в початкових класах. *Початкова школа*. 2000. № 11. С.19-25.
63. Чабайовська М., Кархут О. Організація проектної діяльності молодших школярів у процесі проведення позаурочної роботи з літературного читання. *Початкова школа*. 2014. №2. С.4-10.
64. Формувальне оцінювання в освітньому процесі початкової школи: навчально-методичний посібник. Видання 2-е, перероблене та доповнене / автори-укладачі: Н. Б. Ларіонова, Н. М. Стрельцова. Харків: Друкарня Мадрид, 2020. 83 с.
65. Шість цеглинок в освітньому просторі школи. *Методичний посібник* / Упорядник О.Рома. The LEGO Foundation, 2018. 32 с.

13. Інформаційні ресурси

1. Архипенко А. Особливості аналізу поетичних творів на уроках літературного читання. *Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції «НПК - 2016»*. Суми, 2016. URL: <http://fizmatsspu.sumy.ua/Konferencii/sbor/npk/NPK-2016-2-.pdf#page=10>
2. Грона Наталя Вікторівна. Сучасні підходи до аналізу тексту на уроках літературного читання. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка*. Педагогічні науки. Глухів, 2019. Випуск 2 (40). С. 97- 102. URL: https://repository.sspu.edu.ua/bitstream/123456789/8240/1/%D0%92%D1%96%D1%81%D0%BD%D0%B8%D0%BA_40_2019_%D0%94%D0%A0%D0%A3%D0%9A.pdf#page=97
3. ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ початкової освіти. URL: <http://dano.dp.ua/attachments/article/303/%D0%94%D0%B5%D1%80%D0%B6%D0%B0%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%80%D1%82%20%D0%BF%D0%BE%D1%87%D0%B0%D1%82%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%97%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B8.pdf>
4. Комарівська Н.О. Творчий розвиток молодших школярів на уроках літературного читання. *Актуальні проблеми формування творчої особистості педагога в контексті наступності дошкільної та початкової освіти : збірник матеріалів Міжнародної науковопрактичної інтернет-конференції* (Вінниця, ВДПУ ім. М. Коцюбинського, 10-11 листопада 2015 р.) / за ред. Г. С. Тарасенко ; Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, інститут педагогіки, психології і мистецтв. – Вінниця : ТОВ «Нілан – ЛТД» 2015. С. 168-172. URL: <https://www.vspu.edu.ua/science/art/a149.pdf#page=168>
5. Методичні рекомендації про викладання у початковій школі у 2021/2022 навчальному році. URL: <https://www.schoolife.org.ua/metodychni-rekomendatsiyi-pro-vykladannya-u-pochatkovij-shkoli-u-2021-2022-navchalnomu-rotsi/>
6. Огурцова С. О. Методика реалізації українознавчого компонента на уроках української мови та

літературного читання. URL:

<http://ekhsuir.kspu.edu/xmlui/bitstream/handle/123456789/7127/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA11%20%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%85%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D1%86%D1%8C%202018.pdf?sequence=1#page=231>

7. Петрусенко Г. О. Методика використання проблемно-пошукових методів навчання на уроках літературного читання. *Лінгводидактична підготовка та професійний розвиток сучасного вчителя початкової школи* : зб. наук. праць / під заг. ред. д. пед. н., доц. Нагрибельної І.А. – Херсон: 2018. С. 252-259. URL: <http://ekhsuir.kspu.edu/bitstream/handle/123456789/7127/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA11%20%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%85%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D1%86%D1%8C%202018.pdf?sequence=1#page=254>
8. Підручники Нової української школи. URL: <https://znayshov.com/Books/List/2klas/matematyka>
9. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. (для 1-2 класів) URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2019/11/1-2-dodatki.pdf>
10. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. 3- 4 клас. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2020/11/20/Savchenko.pdf>
11. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р. Б. 3- 4 клас. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2020/11/20/Shiyana.pdf>
12. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р. Б. (для 1-2 класів). URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2019/11/1-2-dodatki.pdf>
13. Хома О. М. Особливості сприймання художнього тексту на уроках літературного читання. *Актуальні проблеми наукового й освітнього простору в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів* : збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції, 14-15 травня 2015 р., Мукачево. Том 1 / Ред.кол. : Щербан Т.Д. (гол.ред.) та ін. – Мукачево : Вид-во «Карпатська вежа», 2015. С. 261-263. URL: https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/8710/1/2015_%D0%9E%D1%80%D0%BE%D1%81%D0%BE%D0%B2%D0%B0_%D1%82%D0%B0%D1%80%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B0_%D0%A2%D0%BE%D0%B2%D0%BA%D0%B0%D0%BD%D0%B5%D1%86%D1%8C_Miznarodna%20konfer_S197-199.pdf#page=261
14. Чикалюк Г. В. Теоретико-методичні аспекти використання літературного краєзнавства на уроках читання. *Актуальні проблеми педагогіки вищої школи в контексті підготовки педагогів початкової ланки освіти*. Матеріали другої міжвузівської науково-практичної студентської конференції. Рівне: РДГУ, 2016. С. 169-172. URL: http://kppo-rdgu.do.am/docs/aktualni_problemi_pedagogiki.pdf#page=171